

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 10. sierpnia 1907.

Treść: (M 184—189.) 184. Obwieszczenie, którem ogłasza się zaliczenie gminy miejskiej Mies do dziewiątej klasy wojskowej taryfy czynszowej. — 185. Rozporządzenie, dotyczące wypłaty pensji emerytalnych i poborów zaopatrzenia przez dopisanie do aktywów na konto czekowe uprawnionego do poboru przy c. k. urzędzie pocztowej kasy oszczędności. — 186. Obwieszczenie, dotyczące rozszerzenia uprawnień c. k. pobocznego urzędu cłowego w Ebersdorf. — 187. Rozporządzenie, dotyczące poborów adjunktów, ustanowionych przy poszczególnych instytutach naukowych uniwersytetów i innych szkół wyższych. — 188. Rozporządzenie, dotyczące remuneracyi asystentów na uniwersytetach i akademiach technicznych, na akademii rolniczej, na weterynarskich i innych akademiach. — 189. Dokument koncepcyjny na kolej lokalną z Wszetynu do Karlowie Wielkich.

184.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 20. kwietnia 1907,

którem ogłasza się zaliczenie gminy miejskiej Mies do dziewiątej klasy wojskowej taryfy czynszowej.

Dodatkowo do obwieszczenia z dnia 14. grudnia 1900, Dz. u. p. Nr. 214., zalicza się w porozumieniu z c. i k. Ministerstwem wojny gminę miejską Mies w Czechach do dziewiątej klasy taryfy czynszowej dla wojskowych celów kwaterunkowych, obowiązującej do końca roku 1910.

Korytowski wlr.

Latscher wlr.

185.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu i Ministerstwa handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obračunkową z dnia 10. lipca 1907,

dotyczące wypłaty pensji emerytalnych i poborów zaopatrzenia przez dopisanie do aktywów na konto czekowe uprawnionego do poboru przy c. k. urzędzie pocztowej kasy oszczędności.

Odnosnie do rozporządzenia z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 245, dotyczącego uszczelnienia wypłat na rachunek dolnoaustriackich władz skarbowych przez c. k. pocztową kasę oszczędności, ogłasza się, że zamieszkałe w kraju osoby, które należą do klirngowego obrotu c. k. urzędu pocztowej kasy oszczędności, uzyskać mogą wypłatę swych pensji emerytalnych albo poborów zaopatrzenia zapomocą dopisania do aktywów na ich konto czekowe przy urzędzie pocztowej kasy oszczędności także wtedy, gdy mają miejsce zamieszkania poza obrębem Austrii Dolnej.

W tym celu oznajmić jedynie należy właściwej krajowej władzy skarbowej zapomocą pisemnego

podania życzenie odbierania pensyi albo poborów zaopatrzenia w drodze dopisania do aktywów na konto czekowe przy c. k. urzędzie pocztowej kasy oszczędności, podając numer konta i składając oświadczenie, że strona zgadza się na pobór należności stemplowej od pokwitowania zapomocą potrącenia od kwot przypisać się mających.

Przedkładania pokwitowań, następnie przepisanych w innym razie potwierdzeń co do pozostawiania przy życiu i co do pobytu, względnie co do dalszego trwania wdowieństwa, w tych wypadkach już się nie wymaga; natomiast przepisane dla wypłaty dodatków na wychowanie, pensyi sierocych i dańków z łaski potwierdzenia okoliczności miarodajnych dla uprawnienia do poboru, muszą być także w razie wypłaty przez dopisanie do aktywów na konto czekowe strony w pocztowej kasie oszczędności przedtem przedłożone, a to departamentowi rachunkowemu dolnoaustriackiej krajowej Dyrekcji skarbu.

Korytowski wlr.

Fort wlr.

186.

Obwieszczenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 15. lipca 1907,

dotyczące rozszerzenia uprawnień cłowych c. k. pobocznego urzędu cłowego w Ebersdorf.

C. k. poboczny urząd cłowy I. klasy w Ebersdorf upoważnia się do wymierzania cła wchodowego od nici bawelnianych Nrów 183—187 aż do należności celnej w kwocie 200 K za każdą naraz wchodzącą partię.

Korytowski wlr.

Fort wlr.

187.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty z dnia 18. lipca 1907,

dotyczące poborów adjunktów, ustanowionych przy poszczególnych instytutach naukowych uniwersytetów i innych szkół wyższych.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 4. lipca 1907 zarządzam, co następuje:

1. Pensyę adjunktów ustanowionych przy poszczególnych naukowych instytutach uniwersytetów i innych akademi (z wyjątkiem tak zwanych adjunktów astronomicznych, wcielonych do IX. klasy rangi urzędników państwowych z ich systemizowanymi poborami) oznacza się na 2400 K rocznie.

2. Pensya ta podwyższa się po każdym trzech latach aż włącznie do dziewiątego, na posadzie adjunkta przebytego roku służby o 300 K (dodatki trzyletnie) aż do rocznej kwoty 3.300 K.

3. Adjunkci ci otrzymują dodatek aktywalny IX. klasy rangi urzędników państwowych, który to dodatek w razie korzystania z pomieszkania w naturze wymierzać się będzie tylko w połowie.

4. Postanowienia te nabierają mocy obowiązującej z dniem 1. kwietnia 1907.

Przebyty przed tym czasokresem na posadzie adjunkta (punkt 1.) czas służby policzony będzie przy przypisywaniu dodatków trzyletnich (punkt 2.).

5. Tem samym tracą moc obowiązującą dotychczasowe postanowienia co do pensyi adjunktów oznaczonych w punkcie 1., jakoteż w szczególności reskrypt ministerjalny z dnia 15. lutego 1899, l. 3452, dotyczący przyznanych dotychczas adjunktom instytutowym przy uniwersytetach dodatków pięcioletnich.

Marchet wlr.

188.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty z dnia 18. lipca 1907,

dotyczące remuneracji asystentów na uniwersytetach i akademiach technicznych, na akademii rolniczej, na weterynarskich i innych akademiach.

Odnosnie do §u 3., ustępu 2. ustawy z dnia 31. grudnia 1896, Dz. u. p. Nr. 8. z r. 1897, jakoteż do §u 7. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 1. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 9., względnie z dnia 25. czerwca 1904, Dz. u. p. Nr. 70., zarządzam z mocą obowiązującą od dnia 1. kwietnia 1907 co do remuneracji asystentów na uniwersytetach i akademiach technicznych, na akademii rolniczej, na weterynarskich i innych akademiach, co następuje:

1. Prawidłowa remuneracja (adjutum) tych asystentów, którzy w miarę §u 1. rozporządzenia

ministeryalnego z dnia 1. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 9., są ustanowieni i którym wskutek tego przysługuje charakter urzędników państwowych, wynosi 1400 K rocznie i podwyższa się w razie nieprzerwanego, od chwili uzyskania tego charakteru urzędnika państwowego liczyć się mającego czasu służby, po każdym dwóch latach o 300 K aż do kwoty 2600 K rocznie.

Przy przyznawaniu wyższych remuneracji policzyć należy asystentom, pozostającym obecnie w służbie po myśli §u 1. powołanego rozporządzenia, wszystkie przed dniem 1. kwietnia 1907 nieprzerwanie wysłużone lata, o ile oni już dotychczas prawidłowe remuneracje asystentów pobierali i do prawidłowych tyczeń podwyższeń byli uprawnieni.

2. Ci asystenci, którzy po myśli §u 2. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 9., ustanowieni są pomocniczo (bez wykazania austriackiego obywatelstwa albo wymaganego uzdolnienia naukowego, § 1., *a. b. c* powołanego rozporządzenia), zatem bez charakteru urzędnika państwowego, otrzymują przez czas trwania tego ich zajęcia nie ulegającą zmianie remunerację w kwocie 1400 K rocznie.

Pozostający już obecnie w służbie po myśli §u 2. powołanego rozporządzenia asystenci, o ile w miarę dotychczasowych norm pobierają wyższą prawidłową remunerację, pobierać ją będą i nadal i mają prawo w razie ich ponownego ustanowienia do ustalonych dotychczas wyższych prawidłowych remuneracji: skoro ci asystenci osiągną kwalifikację wymaganą do uzyskania charakteru urzędnika państwowego (§ 1 powołanego rozporządzenia), traktowani być mają pod względem wymiaru ich remuneracji, przy policzeniu ich całego nieprzerwanego czasu służby, według 2. ustępu punktu 1. niniejszego rozporządzenia.

3. Co do tych asystentów, którzy oprócz pomieszkania w naturze otrzymują jeszcze inne emolumenta, jak wolne utrzymanie w zakładzie albo tym podobne, albo też, którzy ze względu na inne odrębne stosunki ustanowieni są z mniejszą jak prawidłową remuneracją albo też bez remuneracji, nie najdzie żadna zmiana.

4. Tem samym tracą moc obowiązującą reskrypty ministeryalne z dnia 24. września 1900, l. 24015, Dziennik rozporządzeń ministeryalnych Nr. 52. (dotyczący asystentów na medycznych i filozoficznych wydziałach uniwersytetów), następnie z dnia 12. marca 1901, l. 5669, Dziennik rozporządzeń ministeryalnych Nr. 13. (dotyczący asystentów na technicznych akademiach i na akademii rolniczej), jakoteż te reskrypty ministeryalne,

którymi dotychczas remuneracje asystentów na innych, na wstępie niniejszego rozporządzenia oznaczonych akademiach, były uregulowane.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia znajdują zastosowanie w myśl reskryptu ministeryalnego z dnia 19. kwietnia 1902, l. 2062, także do asystentów przy stacji zoologicznej w Tryeście a w myśl reskryptu ministeryalnego z dnia 13. stycznia 1903, l. 6273 z r. 1902, także do asystentów Centralnego zakładu dla meteorologii i geodynamiki.

Wysokość remuneracji dla konstruktorów, ustanowić się mających na akademiach technicznych, oznaczy się w myśl reskryptu ministeryalnego z dnia 3. stycznia 1899, l. 25981 z r. 1898, Dziennik rozporządzeń ministeryalnych Nr. 1 z r. 1899, w każdym poszczególnym wypadku.

Marchet wlr.

189.

Dokument koncesyjny z dnia 27. lipca 1907,

na kolej lokalną z Wszetynu do Karłowic Wielkich.

Na podstawie Najwyższego upoważnienia nadane w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami właścicielowi fabryki Drowi Alfredowi Reichowi we Wiedniu w spółce z właścicielem fabryki Teodorem Thonetem we Wszetynie, burmistrzem Antonim Kroupą w Howężi, burmistrzem Edmudem Haverlandem w Nowym Hrozenkowie i burmistrzem Rudolfem Zahradą w Karłowicach Wielkich koncesję na budowę i utrzymywanie w ruchu parowej kolei żelaznej, która ma być wybudowana jako zwyczajnotorowa kolej lokalna ze stacji Wszetynu na linii kolei państwowych Mährisch—Weiskirchen—Wszetynu do Karłowic Wielkich a to w myśl postanowień ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238., jakoteż ustaw z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2. z r. 1895, z dnia 24. grudnia 1905, Dz. u. p. Nr. 216. i z dnia 19. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 68., pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§ 1.

Względem kolei, będącej przedmiotem tego dokumentu koncesyjnego, korzystają koncesjonariusze z dobrodziejstw przewidzianych w artykule V. ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2. z r. 1895.

§ 2.

Kolei koncesyonowanej zapewnia państwo na czas od otwarcia ruchu aż do upływu 76go roku okresu koncesyjnego gwarancję czystego dochodu rocznego w tej wysokości, jakiej wymagać będzie zabezpieczenie oprocentowania po cztery od sta i amortyzacji pożyczki pierwszeństwa, celem zgromadzenia kapitału zaciągnąć i w przeciągu powyższego okresu umorzyć się mającej, a to w taki sposób, że gdyby czysty dochód roczny nie dorównywał sumie zagwarantowanej, część niedostającą dopłaci rząd.

Wspomnianą pożyczkę pierwszeństwa zaciągnąć jednak wolno tylko do tej, przez rząd w swoim czasie oznaczyć się mającej imiennej wysokości, której wymagać będzie uzyskanie sumy 12,040.000 K w gotówce.

§ 3.

Z czystego rocznego dochodu, w §ie 2 zagwarantowanego, obracać należy na umorzenie pożyczki pierwszeństwa, która ma być zaciągnięta, taką kwotę, jaka wypadnie według planu amortyzacyjnego, przez rząd zatwierdzonego.

§ 4.

Dodatek, który rząd ma opłacić z tytułu przyjęcia gwarancji, wypłacany będzie po sprawdzeniu przedłożonego ze wszystkimi dowodami rachunku rocznego a to najpóźniej w trzy miesiące po jego przedłożeniu.

Jednakże na opłatę umówionych odsetek od pożyczki, tudzież na umarzanie pożyczki stosownie do planu w oznaczonych terminach płatności, skarb państwa wypłacać będzie już i przed tym terminem — w miarę potrzeby, sprawdzonej na podstawie preliminarza przychodów i z zastrzeżeniem ostatecznego obliczenia się na podstawie rachunku rocznego — kwoty częściowe, jeżeli koncesyonarysze tego zażądają na sześć tygodni przed terminem płatności.

Gdyby po ostatecznem ustaleniu rachunku rocznego — który przedłożyć należy ile możności w przeciągu trzech miesięcy po upływie roku administracyjnego — pokazało się, że zaliczki wymierzono za wysoko, winni koncesyonarysze bezzwłocznie zwrócić otrzymaną nadwyżkę.

Z roszczeniem prawa do dopłaty ze strony państwa zgłaszać się należy najpóźniej w przeciągu roku po upływie dotyczącego roku administracyjnego, gdyż w przeciwnym razie prawo to gaśnie.

§ 5.

Kwotę, którą rząd zapłaci wskutek przyjęcia gwarancji, uważać należy tylko za zaliczkę, podlegającą oprocentowaniu po cztery od sta rocznie.

Gdy czysty dochód kolei przewyższa zagwarantowaną sumę roczną, dotycząca nadwyżka oddawana być ma bezzwłocznie rządowi na spłacenie udzielonej zaliczki wraz z odsetkami aż do całkowitego jej umorzenia.

W przypadku tym ma zaspokojenie płatnych odsetek pierwszeństwo przed zwrotem zaliczek.

Pretensje państwa z tytułu zaliczek lub odsetek — nie zapłaconych jeszcze w chwili, gdy koncesya zgaśnie lub gdy kolej zostanie wykupiona — zaspokojone będą z pozostałego jeszcze majątku przedsiębiorstwa, do którego w szczególności zalicza się także wynagrodzenie, które ma być zapłacone tytułem wykupna kolei (§ 17).

§ 6.

Koszta notowania obligów na giełdach krajowych i zagranicznych, opłaty stemplowe od kuponów jakoteż podatki, które po upływie wolności podatkowej przedsiębiorstwo ma opłacać, wolno umieszczać w rachunku ruchu jako pozycję wydatkową.

Toż samo odnosi się do dodatków za zawiadomstwo, przypadających od zaciągniętej pożyczki pierwszeństwa, jakoteż do podatków i należności, któreby miały być zwracane instytucji finansowej, udzielającej pożyczki.

Od dopłat państwa nie opłaca przedsiębiorstwo żadnego podatku.

§ 7.

Budowę koncesyonowanych kolei należy skończyć najpóźniej w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia dzisiejszego. Gotowe koleje oddać należy bezzwłocznie na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy jakoteż wykonania i urzędzenia kolei zgodnie z koncesją, mają koncesyonarysze na żądanie rządu złożyć stosowną kaucję w papierach wartościowych, nadających się do lokacy pieniędzy sierocych.

W razie niedotrzymania powyższych zobowiązań z winy koncesyonaryszy, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§ 8.

Do wybudowania koncesyonowanej kolei nadaje się koncesyonaryszom prawo wywłaszczania podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież same prawo nadane będzie koncesyonaryuszom co do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebną.

§ 9.

Pod względem budowy koncesyonowanej kolei i ruchu na niej zastosować się winni koncesyonaryusze do osnowy tego dokumentu koncesyjnego, do warunków koncesyjnych, ustanowionych przez Ministerstwo kolei żelaznych, do innych zarządzeń, jakie w tym względzie będą wydane jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, w szczególności do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238., i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852, wreszcie do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane.

Pod względem ruchu będzie można odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w regulaminie ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o tyle, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu na koncesyonowanej kolei a w szczególności ze względu na zmniejszoną jej chyżość Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za dopuszczalne; trzymać się w takim razie należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych.

§ 10.

Budowa koncesyonowanej kolei wykonana być ma podług zarządzeń, jakie w tej mierze wyda e. k. Ministerstwo kolei żelaznych, pod bezpośrednim kierunkiem i nadzorem tego Ministerstwa względnie urzędu, który ono do tego wydeleguje.

Budowa i dostawy powierzane być mają na podstawie szczegółowego projektu i kosztorysu, ułożonego przy odpowiednim wpływie organów państwowych a to z bezpośrednim współudziałem rządu i ile możności według warunków, stosowanych zazwyczaj przy budowie kolei państwowych.

Roboty budowlane powierzyć należy oddzielnie od gromadzenia kapitału.

§ 11.

Dla dokonania koncesyonowanego przedsięwzięcia kolejowego nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia — za osobnem zezwoleniem rządu i pod ustalonymi przezeń warunkami — odrębnej spółki akcyjnej, która wchodzi we wszelkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszy.

Koncesyonaryusze mają prawo zaciągnąć pod warunkami przez rząd ustalonymi pożyczkę pierwszeństwa w imiennej kwocie (§ 2.) przez rząd ustanowionej, rozłożoną na częściowe zapisy długu, oprocentowaną po cztery od sta i spłacalną w przeciągu 76 lat.

Emisya tej pożyczki pierwszeństwa nastąpić ma według zarządzeń rządu.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego, jakoteż imiennego, podlega zatwierdzeniu rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei wraz z kosztami sprawienia taboru kolejowego za zezwoleniem rządu rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież kwoty, którą rząd wyznaczy na zakupno zapasów materyałów i dotacyi kasowych, łącznie z odsetkami interkalarnemi i ratami amortyzacyjnemi w ciągu budowy rzeczywiście zapłaconemi, tudzież ze stratą na kursie przy gromadzeniu kapitału rzeczywiście poniesioną — żadnych wydatków dalszych jakiegobądź rodzaju liczyć nie wolno.

Gdyby po zupełnem wyczerpaniu pierwszego kapitału zakładowego jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, mogą być koszta przez to poniesione doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli rząd zgodził się na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu a koszta należycie będą wykazane.

Statuty spółki tudzież formularze wydać się mających obligacyi pierwszeństwa i akcyi zakładowych podlegają zatwierdzeniu rządu.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi przez rząd zatwierdzonego.

§ 12.

Transporty wojskowe skuteczniac być muszą po niższych cenach taryfowych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze, jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych, każdoczśnie obowiązująć będą na austryackich kolejach państwowych.

Postanowienia te stosują się także do obrony krajowej i do pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do tyrolskich strzelców krajowych i do żandarmerji a to nietylko w podróżach na koszt skarbu państwa, lecz także do podróży służbowych na ćwiczenia wojskowe i zebrania kontrolne, odbywanych własnym kosztem.

Koncesjonaryusze obowiązani są przystąpić do zawartej przez austriackie spółki kolejowe umowy co do zakupu i utrzymywania w pogotowia środków do uskutecznienia transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem służbą i taborem w razie przewożenia większych transportów wojskowych, dalej zastosować się do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny — jakie będą kiedykolwiek obowiązywały — jakoteż przystąpić do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie z dniem 1. czerwca 1871.

Każdoczesny przepis, dotyczący się transportów wojskowych na kolejach żelaznych, tudzież każdoczesne przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, nabywają dla koncesjonaryuszy mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na koncesjonowanej kolei. Przepisy rzeczzonego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i nie będą ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, staną się dla koncesjonaryuszy obowiązującymi wtedy, gdy im urzędownie podane zostaną do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesjonaryuszach tylko o tyle, o ile dopełnienie ich będzie możliwem na tej kolei jako drugorzędnej a wskutek tego zbudowanej i urządzonej z dozwolonemi ułatwieniami.

Koncesjonaryusze obowiązani są przy obsadzeniu posiadć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§ 13.

Do przewozu korpusów straży cywilnej (straży bezpieczeństwa, straży skarbowej itp.) stosować należy w analogiczny sposób niższe ceny taryfowe, jakie obowiązują co do transportów wojskowych.

§ 14.

Ruch na kolei, będącej przedmiotem tego dokumentu koncesyjnego, utrzymywać będzie przez cały okres koncesyjny państwo na rachunek koncesjonaryuszy, za co koncesjonaryusze obowiązani będą zwracać zarządowi kolei państwowych koszta z powodu tego utrzymywania ruchu rzeczywiście poniesione lub według okoliczności ryczałtowo oznaczone. Warunki utrzymywania tego ruchu unormuje kontrakt, który rząd zawrze w tym względzie z koncesjonaryuszami.

Dopóki kolej będzie istotnie korzystała z gwarancji państwa lub dopóki zaliczki z tytułu gwa-

rancji wypłacone, nie będą państwu zwrócone, będzie rząd miał prawo wydawania według własnego uznania postanowień co do urządzeń ruchu, co do ustanawiania taryf dla przewozu osób i towarów, klasyfikacji towarów i wszelkich warunków pobocznych, dotyczących się przewozu towarów tudzież świadczeń przedsiębiorstwa kolejowego na rzecz niektórych gałęzi służby publicznej, w szczególności na rzecz zarządu pocztowego i państwowego zakładu telegrafów, przyczem będzie miał wzgląd na każdoczesnie istniejące wymogi obrotu.

§ 15.

Koncesjonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami, podanymi w artykule XII. ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895, dozwolić rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do przewozu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości mającymi powstać, na których państwo ruch utrzymuje i to w taki sposób, by rząd mógł z prawem dowolnego ustanawiania taryf przeprowadzać lub kazać przeprowadzać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy współużywaną koleją lub jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§ 16.

Okres koncesyi łącznie z ochroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne, oznacza się na lat 90, licząc od dnia dzisiejszego a gaśnie ona po upływie tego czasu.

Rząd może uznać koncesyę za zgasłą także przed upływem rzeczzonego czasu, gdyby określonych w §ie 7 zobowiązań co do skończenia budowy tudzież otwarcia ruchu nie dopełniono wskutek takiego przewinienia koncesjonaryuszy — które w myśl §u 11 ustawy o koncesjach na koleje żelazne nie dałoby się usprawiedliwić.

§ 17.

Rząd zastrzega sobie prawo wykupienia koncesjonowanej kolei po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu w każdym czasie pod następującymi warunkami:

1. W razie wykupienia kolei polegać będzie wynagrodzenie na tem, że państwo weźmie na siebie w miejsce koncesjonaryuszy pożyczkę pierwszeństwa, w §ie 11 oznaczoną i wszelkie inne pożyczki hipoteczne, jakicby koncesjonaryusze w celu pokrycia policzalnych kosztów budowy za zezwoleniem rządu zaciągnęli, w kwotach, które w chwili wykupna jeszcze zalegają a nadto zapłaci

kwotę, odpowiadającą wysokości kapitału akcyjnego w chwili wykupna jeszcze zalegającego, gotówką lub obligacjami długu państwa.

Obligacje długu państwa liczone będą w takim razie po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędowo na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

2. Przez wykupienie kolei i od dnia tego wykupienia przechodzi na państwo za wypłatą wynagrodzenia pod l. 1 przepisanego, bez dalszej zapłaty, własność, wolna od ciężarów, względnie obciążona tylko zalegającą jeszcze resztą pożyczek, za zezwoleniem rządu zaciągniętych i używanie koncesjonowanej kolei ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów i zapasy kasowe, ewentualnie własnością koncesjonariuszy będące koleje podjazdowe i uboczne przedsiębiorstwa jakoteż rezerwowe kapitały ruclu i rezerwy utworzone z kapitału zakładowego, o ileby te ostatnie z zezwoleniem rządowym nie były już stosownie do swego przeznaczenia użyte.

3. Uchwała rządu, dotycząca się wykonania państwowego prawa wykupna, które nastąpić może tylko z początkiem roku kalendarzowego, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu we formie deklaracji rządu najpóźniej do 31. października bezpośrednio poprzedzającego roku.

Deklaracja ta obejmować będzie następujące szczegóły:

- a) termin, od którego wykupno następuje;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem wykupna i inne przedmioty majątkowe, które bądź jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź jako zaspokojenie pretensyi państwa z tytułu gwarancyi lub z jakichkolwiek innych tytułów prawnych przejść mają na państwo;
- c) kwotę ceny wykupna (l. 1), którą państwo zapłacić ma przedsiębiorstwu kolejowemu, ewentualnie z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania tymczasowo obliczoną, z oznaczeniem terminu i miejsca płatności.

4. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia — jednocześnie z doręczeniem deklaracji, dotyczącej się wykupna — osobnego komisarza do czuwania nad tem, żeby stan majątku, poczynawszy od tej chwili, nie został na szkodę państwa zmieniony.

Od chwili deklaracji, dotyczącej się wykupna, wymaga wszelka sprzedaż lub obciążenie nierucho-

mości, w niej wymienionych, pozwolenia tego osobnego komisarza.

To samo odnosi się do przyjmowania wszelkich nowych zobowiązań, które albo przekraczają zakres zwyczajnego toku interesów albo powodują trwałe obciążenie.

5. Koncesjonariusze obowiązani są mieć o to staranie, aby rząd mógł w dniu, na wykupienie wyznaczonym objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku w deklaracji wykupna wymienione.

Gdyby koncesjonariusze nie uczynili zadość temu zobowiązaniu, będzie rząd miał prawo nawet bez zezwolenia koncesjonariuszy i bez sądowej interwencji objąć w fizyczne posiadanie przedmioty majątku powyżej oznaczone.

Poczynawszy od chwili wykupienia, odbywać się będzie ruch na wykupionej kolei na rachunek państwa; przeto od tej chwili przypadają wszelkie dochody ruchu na korzyść państwa, na koszt jego zaś wszelkie wydatki ruchu.

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku po chwilę wykupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, które natomiast odpowiadać ma samo za wszelkie należności obrachunkowe i za wszelkie inne długi, pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

6. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji wykupna (l. 3), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych wskutek wykupienia na państwo przechodzących.

Koncesjonariusze obowiązani są oddać rządowi na jego żądanie do dyspozycji wszelkie dokumenty prawne, jakichby od nich jeszcze do tego celu potrzebował.

§ 18.

Gdy koncesya zgaśnie i od dnia zgaśnięcia przechodzi na państwo bez wynagrodzenia wolna od ciężarów własność i używanie koncesjonowanej kolei i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów i zapasy kasowe, koleje podjazdowe i przedsiębiorstwa poboczne, gdyby je koncesjonariusze posiadali, jakoteż rezerwowe kapitały ruclu i rezerwy utworzone z kapitału zakładowego, w rozmiarze określonym w §ie 17., l. 2.

Tak wtedy, gdy koncesya zgaśnie, jak i w razie wykupienia kolei (§ 17.) zatrzymują koncesjonariusze na własność fundusz rezerwowy, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i ewentualne

aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia rząd upoważnił koncesjonariuszy z tym wyraźnym dodatkiem, że one nie mają stanowić przynależności kolei.

§ 19.

Komisarz przez rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach rady zawiadowczej lub innej reprezentacji, przedstawiającej zarząd spółki jakoteż na walnych zgromadzeniach, ile razy uzna to za stosowne i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe dla publicznego dobra i finansowego interesu skarbu państwa, dającego gwarancję; w przypadku jednak takim winien komisarz przedstawić rzecz natychmiast c. k. Ministerstwu kolei żelaznych do decyzji, która wydana być ma bezzwłocznie z mocą spółkę wiążącą.

§ 20.

Nadto zastrzega sobie rząd prawo tej treści, że gdyby, mimo poprzedniego ostrzeżenia, dopu-

szczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania jednego z obowiązków, przepisanych dokumentem koncesyjnym, warunkami koncesyi lub ustawami, będzie temu zapobiegał środkami, odpowiadającymi ustawom a nadto według okoliczności uzna koncesyę za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego, na który nadana została.

Derschatta wlr.

Sprostowanie.

W ogłoszonym w części LXXV. Dziennika ustaw państwa z dnia 23. lipca 1907 pod Nrem 167. rozporządzeniu Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 20. lipca 1907, ma być we wstępie zamiast „W wykonaniu §u 7. ustawy z dnia 10. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5. z r. 1907“, umieszczone: „W wykonaniu §u 7. ustawy z dnia 18. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 5 z r. 1907“.